

Za czasów panowania króla Augusta III, w roku 1763 na terenie Małopolski, we Lwowie, zwołano synod, w którym uczestniczył biskup przemyski Wacław Hieronim Sierakowski

. Synod ten uchwalił ustawę o zakładaniu szkółek przy wszystkich lepiej zorganizowanych parafiach. Szkółki miały być utrzymywane z dochodów probostwa, nauczyciele zaś sprowadzani ze szkół wyższych. Szkółki miały być organizowane na potrzeby parafii. Program obejmował naukę katechizmu, czytania i pisania, jak też ministrantury. Pierwsze szkoły zakładano dla chłopców. Kadre nauczycielską mieli stanowić miejscowi organisci i księża wikariusze. W parafiach biedniejszych nauczaniem miał się zajmować sam proboszcz. W większych szkołach proboszcz pełnił funkcję nadzorcą miał obowiązek wizytowania szkoły dwa razy w roku. Tam gdzie nauczali proboszczowie, nadzór sprawowali dziekani.

Mimo

szczupłego programu, nauczanie, które polegało głównie na pamięciowym opanowywaniu wiedzy, bez zastosowania pomocy naukowych, stanowiło postęp w polskiej edukacji.

Pierwsza wzmianka o istnieniu szkoły w Przysietnicy pochodzi z roku 1722. Opisu tej szkoły dokonuje biskup

Szembek

po wizytacji parafii. Następną wzmiankę uzupełnia biskup

Sierakowski

w roku 1745.

Opis tej szkoły przytacza ks. Zygmunt Trojnar w rozdziale "Parafia... Uchwała synodu dotarła również do Przysietnicy, ale ze znacznym opóźnieniem.

Z wizytacji

dekanalnej

dowiadujemy się, że w 1840 r. szkoły nie było, lecz proboszcz i jego poprzednicy nauczali młodzież na plebanii

. W tym czasie była to wieś o gęstym zaludnieniu, którą zamieszkiwało 1630 dusz.

a

na nauczanie uczęszczało 26 uczniów.

Z powyższego

źródła

dowiadujemy się, że w 1844

r. w

Przysietnicy

nie było szkoły, ale

nie ma w nim wzmianki, czy mimo braku szkoły prowadzono nauczanie.

Pierwsza wzmianka o budowie szkoły pochodzi z wizytacji dekanalnej z roku 1861. Postanowienie budowy powziął proboszcz parafii, ks. Antoni

Zbijewski

. Zwrócił się on do biskupa przemyskiego o przydział

drewna budowlanego na wystawienie szkoły.

Pozytywną decyzję wydał biskup 19 grudnia 1859 r. i w ciągu dwu lat obok istniejącego kościoła wybudowana została szkoła. Drzewo na budowę szkoły uzyskiwano z lasu biskupiego w

Przysietnicy

.

Z 1862 r. pochodzi informacja o istnieniu szkoły, do której uczęszczało 70 uczniów, a bakałarzem był Alojzy

Kosiba

, nauczyciel prowizoryczny, bez stałego zatrudnienia, będący organistą w kościele.

Na prowadzenie szkoły w 1863 r. przyznano dotację w wysokości 140 złr. To samo źródło wykazuje, że w 1867 r. do szkoły tygodniowej uczęszczało 8-7 uczniów, a do niedzielnej 68. Na prowadzenie

szkoły gmina

przeznaczyła

dotację

w wysokości 200 zł rocznie.

Szkołę prowadził nauczyciel prowizoryczny organista Paweł

Jaślar

.

Z powyższej informacji możemy wnioskować, że nauka odbywała się dwutorowo: dla mł

odzieży, która uczęszczała do szkoły w dni powszednie i dla uczącej się w niedziele. Brak informacji, jaka młodzież uczęszczała do szkoły w niedziele. Z innych informacji wynika, że w niedziele uczęszczała młodzież starsza, która w ciągu tygodnia zatrudniona była w gospodarstwach rolnych. Nie mamy żadnych informacji, czy do szkoły uczęszczały również dziewczęta czy tylko sami chłopcy.

Budynek szkolny kryty był strzechą, posiadał jedną salę lekcyjną, korytarz oraz mieszkanie dla bakałarza. Spośród rodziców uczniów wybrana była rada szkolna kierowana przez proboszcza. Wybudowana szkoła okazała się za mała dla tak dużej liczby dzieci. Władze szkolne wywierały naciski na gminę, aby dobudowano jeszcze jedną salę. Gmina do tego postulatu odnosiła się niechętnie. Nową szkołę wybudowano dopiero w 1891 roku. Koszt budowy wyniósł 600 zł. Dwór na budowę szkoły wpłacił 345 złr
.
i
50 centów, dzierżawca dworu 100 złr
„
resztę
kosztów poniosła gmina.

Nowy budynek szkolny składał się z dwu sal szkolnych, mieszkania (dwa pokoje i kuchnia), korytarzy dużego i małego, piwnicy. W nowym budynku rozpoczęto naukę 1 września 1891 r. Była to szkoła z dwoma nauczycielami.

Liczba

dzieci w szkole stale rosła i w roku szkolnym 1905/6 wynosiła 265. Wymagało to wynajęcia jeszcze jednej sali lekcyjnej w budynku gminnym. W dokumentacji szkolnej są duże luki. Nie zachowała się dokumentacja szkolna z lat 1901-1938.

Istnieją tylko fragmentaryczne dokumenty z których wynika, że 1.02.1929

r

. w

Przysietnicy

została utworzona szkoła czteroklasowa z czterema nauczycielami. W roku 1935/36 powstała szkoła sześcioklasowa. Szkoła wynajmowała salę lekcyj

ną w budynku Kółka Rolniczego.

W okresie okupacji organizacja szkoły opierała się na systemie szkoły siedmioklasowej. Kierownikiem szkoły był prof. Kazimierz Kolejko.

Krótko pełnił funkcję kie

rownika szkoły w Brzozowie, w 1940 r. został kierownikiem Szkoły nr I w

Przysiet

nicy

; w pracy zawodowej używał tytułu naukowego: profesor.

W 1940 r. do

Przysietnicy

przeniesiony został z Wesołej nauczyciel Józef Mazur.

W okresie okupacji i jeszcze długo przed okupacją w

Przysietnicy

pracowała nauczy

cielka Aleksandra

Przewłocka

.

W okresie okupacji na terenie wsi organizowano tajne nauczanie.

Nauczanie prowadzono w zakresie szkoły podstawowej. Nauczyciele byli bezpośrednio zagrożeni wywozem do obozu koncentracyjnego, uczniowie zaś wywozem do obozów i na przymusowe roboty do Niemiec.

Nauczyciele za prowadzone zajęcia nie pobierali żadnego wynagrodzenia. Zamożniejsi rodzice czasami obdarowywali nauczycieli swych dzieci artykułami spożywczymi.

W 1948 r. rozpoczęło się kształcenie młodzieży pozaszkolnej i likwidacja analfabetyzmu.

Na terenie wsi uruchomiono trzy szkoły. Szkoła nr I mieściła się w starym budynku szkolnym (na Dole), z programem nauczania klas I-VII,

Warunki pracy szkół były bardzo ciężkie zarówno z powodów lokalowych, jak

i wyposażenia szkół. W Szkole nr I były dwie sale lekcyjne, przejściowo trzy; w Szkole

w "Kółku" również były dwie sale, w Szkole nr 3 były trzy sale, z możliwością

wygospodarowania jeszcze jednej. Biorąc pod uwagę tak trudne warunki lokalowe,

wystąpiono z projektem budowy nowej szkoły.

Już w 1947 r. podczas zebrania wiejskiego podjęto uchwałę o sprzedaży gruntu

wiejskiego, z przeznaczeniem uzyskanych

środków

finansowych na budowę szkoły.

Kierownik szkoły w grudniu 1947 r. na tej podstawie wystąpił do wojewódzkiego wydziału odbudowy z prośbą o przyznanie

środków finan

sowych na budowę szkoły. Na ten cel przyznano kwotę 400000 zł, z przeznaczeniem na nadbudowę piętra nad istniejącym budynkiem. We wsi powstał tymczasem komitet budowy nowej szkoły, który stwierdził, że nadbudowa piętra nie rozwiąże problemów lokalowych.

Poczyniono starania o kupno parceli Hermana

Druckera

. Na wskazane miejsce 18.08.1948

r

. przybyła powiatowa komisja

. Projekt kupna tej działki nie został zatwierdzony, gdyż jej po

wierzchnia wynosiła tylko ok. 0,20 ha. Wyżej wymieniona komisja wskazała inną działkę położoną bezpośrednio przy budynku szkolnym.

Po przeprowadzonych rozmowach właściciele działek wyrazili zgodę na ich odstąpienie.

Do budowy szkoły jednak nie doszło, gdyż Góra wsi stworzyła opozycję, nie godząc się na budowę szkoły na Dole. Góra wskazała nową lokalizację. Był to teren dogodny z punktu widzenia jego dostępności, gdyż stanowiły go działki położone w środku wsi. Do oceny nowej lokalizacji przybyła ponownie ta sama komisja, która stwierdziła, że jest to teren zalewowy i nie zakwalifikowała go jako działki budowlanej. Aktyw Góry napisał w tej sprawie pismo do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie. Kuratorium odpowiedziało,

że

do

czasu osiągnięcia porozumienia we wsi

należy wstrzymać budowę. Powiatowa komisja sprawę załatwiła w ten sposób, że Szkoła nr 3 przemianowana została na Szkołę nr 2, a pod względem stopnia organizacyjnego została przekształcona w szkołę siedmioklasową.

Szkoła nr 2 została rozwiązana, a młodzież i nauczyciele przeniesieni zostali do Szkoły nr 1.

Kierownik szkoły, Józef Mazur, w dalszym ciągu zabiegał o rozwiązanie problemu lokalowego. Władze gminy, wystarały się o dodatkowe środki na ogrodzenie obejścia szkolnego. Wybudowano magazyn z desek na zakupione materiały budowlane, wstawiono nowe okna i drzwi, część podłóg do starego budynku, aby przynajmniej w ograniczonym zakresie polepszyć warunki pobytu dzieci i nauczycieli w szkole.

O budowę szkoły w dalszym ciągu zabiegały władze gminne z kierownikiem szkoły. Gromadzono środki, ały, urządzano różne imprezy i zabawy, z których dochód przeznaczano na budowę. 13.02.1962

r . kierownik szkoły i prezes GRN udali się do Warszawy w celu przeglądu typowych dokumentacji. Wybrano ten projekt, który najbardziej wówczas odpowiadał miejscowym warunkom.

Projekt został zatwierdzony przez władze budowlane Brzozowa. Budowę rozpoczęto wiosną 1963 r. Generalnym wykonawcą było

Sanockie

Przedsiębiorstwo Budowlane. Wiele prac niefachowych wykonano w czynie społecznym.

Zwożono cegłę, kamień budowlany, drewno, gaszono wapno, plantowano teren.

Podczas budowy naniesiono wiele zmian do projektu, m.in. głębokie wykopy wykorzystano na piwnice, które dziś mieszczą kotłownię

c.

o

.

W grudniu 1964 r. budynek został oddany do użytku. Było to wielkie wydarzenie we wsi, a szczególnie w szkole, gdyż warunki pobytu i nauki w niej zmieniły się diametralnie.

W Szkole Podstawowej Nr 1 znajduje się dziesięć sal lekcyjnych, świetlica, sala gimnastyczna, oddział przedszkolny, są też pomieszczenia administracyjno-gospodarcze. Obok szkoły znajdują się: obszerny plac zabaw z zespołem boisk sportowych, ogródek geograficzny, działka biologiczna i in.